

**Euroopan unionin
neuvosto**

**Bryssel, 21. helmikuuta 2022
(OR. en)**

6298/22

**AGRI 55
CODEX 5
FAO 7
SAN 96
VETER 12
SUSTDEV 38
CONUN 37
RELEX 193
WTO 23
FOOD 14
PHYTOSAN 7
ENV 130
CLIMA 68**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 6028/22 INIT + ADD 1

Asia: Päätelmät: EU:n tavoitteena nykyisiin ja tuleviin haasteisiin vastaava kunnianhimoinen Codex Alimentarius

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 21. helmikuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät "EU:n tavoitteena nykyisiin ja tuleviin haasteisiin vastaava kunnianhimoinen Codex Alimentarius".

Neuvoston päätelmät**EU:n tavoitteena nykyisiin ja tuleviin haasteisiin
vastaava kunnianhimoinen Codex Alimentarius****EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka****PALAUTTAA MIELEEN**

- EU:n prioriteeteista YK:n ruokajärjestelmähuippukokousta 2021 varten 26. toukokuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät (9335/21);
- Pellolta pöytään -strategiasta 19. lokakuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät (12099/20);
- aiheesta "Luonnon monimuotoisuus – kiireellisten toimien tarve" 23. lokakuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät (12210/20);
- sääntöihin perustuvaa monenvälisyyttä vahvistavasta EU:n toiminnasta 17. kesäkuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät (10341/19);
- kestävän kehityksen tukemisesta maailmanlaajuisesti 8. heinäkuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät (10997/19);
- ravitsemusta koskevan toimintasuunnitelman neljännessä tilannekatsauksesta 25. marraskuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät (14457/19);
- aiheesta "Kohti kestävä Eurooppaa vuoteen 2030 mennessä – tähänastinen edistyminen ja seuraavat toimet" 10. joulukuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät (14835/19);

CODEX ALIMENTARIUKSEN STRATEGINEN ROOLI

1. KOROSTAA Codex Alimentariuksen ainutlaatuista ja ratkaisevan tärkeää roolia FAO:n¹ ja WHO:n² elintarvikestandardeja koskevana yhteisohjelmana, jolla suojellaan kuluttajien terveyttä ja edistetään elintarvikkeiden kaupassa sovellettavia oikeudenmukaisia käytäntöjä ja jonka tärkein hallintoelin on Codex Alimentarius -komissio;
2. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE Codex Alimentariuksella saavutetut merkittävät tulokset ja ON TÄYSIN TIETOINEN Codex Alimentarius -komission hyväksymien, yhteisymmärrykseen perustuvien elintarvikestandardien jatkuvasta tärkeydestä ja maailmanlaajuisesta merkityksestä;
3. PAINOTTAU EU:n³ kaikkien Codex Alimentarius -komission jäsenten kanssa tekemää pitkäaikaista ja menestyksekkästä yhteistyötä, jota EU yhtenä maailman suurimmista elintarvikkeiden tuojista ja viejistä pitää yhä erittäin tärkeänä sääntöihin perustuvan monenvälisen yhteistyön edistämisen ja vahvistamisen sekä kansainvälisen kaupan helpottamisen kannalta;
4. TOISTAA, että EU on vahvasti sitoutunut antamaan vastedeskin tehokkaan panoksensa Codex Alimentarius -yhteisohjelmaan sen toteuttamisen kaikissa muodoissa kunnioittaen täysin EU:n liittymisestä Codex Alimentarius -komissioon vuonna 2003⁴ johtuvia oikeuksia ja noudattaen siitä johtuvia velvoitteita ja hyödyntäen tässä yhteydessä kattavaa asiantuntemustaan elintarviketurvallisuuden ja kuluttajien etujen suojaamisen alalla;
5. MUISTUTTAA, että EU on edelleen sitoutunut myös FAO:n ja WHO:n Codex Alimentarius -erityisrahaston tärkeimpänä rahoittajana helpottamaan kehitysmaiden ja talouden siirtymävaiheessa olevien maiden osallistumista Codex Alimentarius -toimintaan; TOISTAA tässä yhteydessä, että EU:lla on vahva halu jakaa vastedeskin asiantuntemustaan, tietämystään ja kokemustaan näiden maiden kanssa ja tukea valmiuksien kehittämistoimia niiden erityisissä kansallisissa viitekehyksissä, muun muassa EU:n "Koulutuksen parantaminen elintarvikkeiden turvallisuuden lisäämiseksi" -ohjelman ja terveyst- ja kasvinsuojelualan Fit for Market -ohjelman avulla;

¹ Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö.

² Maailman terveysjärjestö.

³ Tässä asiakirjassa ilmausta 'EU' käytetään erittelemättä sitä, kuuluuko toimivalta EU:lle, EU:lle ja sen jäsenvaltioille vaiko yksinomaan EU:n jäsenvaltioille.

⁴ 2003/822/EY: neuvoston päätös, tehty 17 päivänä marraskuuta 2003, Euroopan yhteisön liittymisestä Codex Alimentarius -komissioon (EUVL L 309, 26.11.2003, s. 14).

CODEX ALIMENTARIUKSEN TAVOITTEIDEN JA MAAILMANLAAJUISEN KESTÄVÄN KEHITYKSEN TOIMINTAOHJELMAN LÄHENTÄMINEN

6. TOISTAA, että EU on täysin sitoutunut toteuttamaan Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaa, ja VAHVISTAA, että EU aikoo päättäväisesti työskennellä kaikkien kumppaniensa kanssa vauhdittaakseen sellaisten kestävien elintarvikejärjestelmien kehittämistä, joilla varmistetaan, että maapallomme pystyy kestävästi tarjoamaan turvallista, ravitsevaa ja kohtuuhintaista ravintoa kaikille asukkailleen;
7. PANEE tässä yhteydessä TYYTYVÄISENÄ MERKILLE YK:n vuoden 2021 ruokajärjestelmähuippukokouksessa käynnistetyn kehityksen kohti elintarviketuotannon siirtymää ja elintarvikejärjestelmien systeemisten ja toisiinsa liittyvien haasteiden johdonmukaisempaa käsittelemistä ja ANTAA TUKENSA huippukokouksen jatkotoimille kaikilla tasoilla toteutettavien yhteisten toimien sekä monenvälisillä foorumeilla ja kansainvälisissä standardointielimissä tehtävän tiivistetyn yhteistyön avulla;
8. PAINOTTAA terveyteen, elintarvikkeisiin ja ravitsemukseen liittyviä kuluttajien odotuksia, joissa korostuu yhä selvemmin elintarvikejärjestelmän mieltäminen laajaksi kokonaisuudeksi ja pyrkimys kohti maailmanlaajuisesti oikeudenmukaisempia elintarvikemarkkinoita, joissa tunnustetaan ja palkitaan asianmukaisesti elintarviketuottajien kestävyysnäkökulmasta lähtevät toimet;
9. PANEE MERKILLE Codex Alimentariuksen muuttuvan toimintaympäristön ja sen, että nykyisiin ja uusiin haasteisiin on tärkeää reagoida ennakoivasti ja oikea-aikaisesti Codex Alimentariuksen strategiasuunnitelman 2020–2025 mukaisesti;
10. TOTEAA, että Codex Alimentarius -komissio voi yhdessä Maailman eläintautijärjestön (OIE) ja kansainvälisen kasvinsuojeluyhteisön (IPPC), jotka ovat terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevassa Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksessa tunnustettuja maailmanlaajuisia standardiohjelmia, kanssa edistää merkittävästi maailmanlaajuisia kestävä kehityksen toimintaohjelmaa kansainvälisten tiede- ja näyttöpohjaisten standardien avulla;

11. KOROSTAA tässä yhteydessä, että EU on sitoutunut osallistumaan aktiivisesti Codex Alimentariusta koskevaan työhön, jotta voidaan vastata ilmastonmuutoksen, luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen, mikrobilääkeresistenssin ja ei-tarttuvien tautien yleistymisen aiheuttamiin haasteisiin, ja TÄHDENTÄÄ, että EU haluaa vahvasti tutkia yhdessä kumppaniensa kanssa kaikkia käytännönläheisiä keinoja sisällyttää kestävyysnäkökohdat Codex Alimentarius -komission työhön; TOTEAA tässä yhteydessä, että tämä toimintatapa on täysin yhdenmukainen Codex Alimentarius -ohjelmaan osallistuvien jäsenten muilla kansainvälisillä foorumeilla ja monenvälisissä prosesseissa tekemien kestävyys sitoumusten kanssa;
12. TÄHDENTÄÄ, että on ratkaisevan tärkeää vahvistaa yhteinen terveys -mallia koko elintarvikejärjestelmän osalta, muun muassa tehostamalla OIE:n, IPPC:n ja Codex Alimentarius -komission välistä yhteistyötä, jotta voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden ja ympäristönsuojelun välinen systeminen yhteys; PITÄÄ tässä yhteydessä MYÖNTEISINÄ meneillään olevia FAO:n ja WHO:n elintarviketurvallisuusstrategioiden päivittämisiä. Kummassakin strategiassa tunnistetaan asianmukaisesti elintarviketurvallisuuden ja kestävä kehityksen tavoitteiden välinen yhteys sekä se, että on tärkeää soveltaa yhteinen terveys -mallia kaikissa riskianalyysimenettelyn vaiheissa;
13. PAINOTTAA, että kestävyysnäkökohtiin, kuten ympäristönsuojeluun ja eläinten hyvinvointiin, liittyvät analyysit ja tiedot voisivat täydentää hyödyllisellä tavalla FAO:n ja WHO:n yhteisten asiantuntijakomiteoiden tällä hetkellä suorittamaa riskinarviointia;
14. KOROSTAA, että Codex Alimentarius -standardien tieteellistä perustaa voitaisiin vahvistaa parantamalla viestintää ja yhteistyötä FAO:n ja WHO:n yhteisten riskinarviointielinten ja muiden kansainvälisten tai alueellisten asiantuntijaelinten välillä;

15. ON TÄYSIN TIETOINEN siitä, että Codex Alimentarius -komissiolla voi olla merkittävä rooli edistettäessä uusia ravintolähteitä ja tuotantojärjestelmiä, joilla voidaan vauhdittaa siirtymistä kestäviin elintarvikejärjestelmiin, Codex Alimentariuksen strategiasuunnitelmassa 2020–2025 asetetun, ennakoivaa reagointia uusiin haasteisiin koskevan tavoitteen mukaisesti;

NYKYISIIN JA TULEVIIN HAASTEISIIN VASTAAVAT CODEX ALIMENTARIUS -TYÖMENETELMÄT JA -KÄYTÄNNÖT

16. VAHVISTAA EU vahvan tuen Codex Alimentarius -komission työskentelyn perustana oleville perusperiaatteille, mukaan lukien yhteisymmärrykseen perustuvalle päätöksenteolle, jolla varmistetaan Codex Alimentarius -komission hyväksymien elintarvikestandardien todellinen maailmanlaajuinen käyttö ja vaikutus;
17. MUISTUTTAA, että Codex Alimentarius -komission ja sen alaisuuteen kuuluvien elinten on tärkeää noudattaa päätöksentekoprosessissaan kokonaisvaltaista riskinhallintaa koskevaa toimintatapaa, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon kaikki asiaankuuluvat näkökohdat ja edistetään yhteinen terveys -mallin kehittämistä;
18. KOROSTAA, että ajantasaisten tieteellisten riskinarviointimenetelmien noudattaminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa Codex Alimentariuksen ensisijainen asema elintarvikestandardien asettamisessa; PAINOTTAA tässä yhteydessä, että olisi tutkittava innovatiivisia riskinarviointimenetelmiä ja elintarvikestandardien vaikutustenarviointia, jotta voidaan helpottaa kaikkien elintarvikejärjestelmiin liittyvien tieteenalojen tarkoituksenmukaista huomioon ottamista Codex Alimentarius -standardointitoiminnassa;
19. KOROSTAA Codex Alimentarius -komission keskeistä roolia kaiken elintarvikkeita koskevan, kansainvälisissä ja hallitustenvälisissä organisaatioissa tehtävän standardointityön koordinoinnin edistäjänä; TÄHDENTÄÄ tässä yhteydessä, että on tärkeää varmistaa riittävä yhteys erityisesti YK:n Euroopan talouskomission (UNECE), Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja Kansainvälisen standardisoimisjärjestön (ISO) tekemän työn kanssa;

20. KOROSTAA, että on tärkeää varmistaa, että Codex Alimentarius -komissio hyödyntää alaisuuteensa kuuluvien elinten koko potentiaalia päätöksentekoprosessin valmisteluissa osallistavalla ja avoimella tavalla; PAINOTTAA tässä yhteydessä
- Codex Alimentarius -komission toimeenpanevan komitean (CCEXEC) keskeistä tehtävää sen tarkastellessa kriittisesti Codex Alimentarius -komissiolle annettuja, standardien laatimista koskevia suosituksia;
 - Codexin yleisperiaatekomitean (CCGP) työskentelyn merkitystä ja tärkeyttä sen käsitellessä Codex Alimentarius -komission sille siirtämiä menettelyllisiä ja yleisiä asioita ja auttaessa näin varmistamaan optimaaliset Codex Alimentarius -työskentelytavat;
21. KANNATTAA uusien toimintojen käynnistämistä nykyisten Codex Alimentarius -standardien käytön seuraamiseksi ja arvioimiseksi erityisesti Codex Alimentariuksen strategiasuunnitelman 2020–2025 yhteydessä;
22. KOROSTAA, että uutta standardointityötä koskevia ehdotuksia on arvioitava asianmukaisesti ottaen huomioon työn painopisteiden vahvistamista koskevat perusteet, erityisesti standardointikelpoisuuden peruste, jotta voidaan varmistaa jäseniltä saatava laaja tuki;
23. TÄHDENTÄÄ, että Codex Alimentarius -standardit olisi ensisijaisesti hyväksyttävä yhteisymmärryksessä; TOTEAA, että Codex Alimentarius -komission on vaikea puuttua riittävällä tavalla tilanteisiin, joissa näkemuserot ovat suuret, mikä johtuu muista oikeutetusti huomioon otettavista tekijöistä ja näkökohdista⁵; SUOSITTAA tältä osin, että Codex Alimentarius -komission olisi pyrittävä saavuttamaan yhteisymmärrys käytettävissä olevista vaihtoehdoista, jotta sen jäsenet voivat pidäytyä hyväksymästä tiettyä standardia;

⁵ EU:n lainsäädännön mukaan tällaisia näkökohtia ovat yhteiskuntaan, talouteen, perinteisiin, etiikkaan ja ympäristöön liittyvät tekijät sekä tarkastusten toteutettavuus (ks. *elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002*).

24. PANEE MERKILLE Codex Alimentarius -komission merkittävät toimet sen työskentelyn jatkuvuuden varmistamiseksi covid-19-pandemian aikana; KANNATTAA meneillään olevaa pohdintaa siitä, miten covid-19-pandemiasta saaduista kokemuksista saataisiin täysi hyöty, myös Codex Alimentarius -komission ja sen alaisuuteen kuuluvien elinten uusien työskentelytapojen ja kokousjärjestelyjen osalta, ja onko tarpeen harkita menettelyjen ja sääntöjen mukauttamista vastaavasti, ja KOROSTAA tässä yhteydessä EU:n olevan sitoutunut osallistumaan Codex Alimentariuksen jatkuviin toimiin, joilla varmistetaan sen häiriönsietokyky ja joustavuus;
25. PAINOTTAA, että FAO:n ja WHO:n on tärkeää osoittaa riittävät hallinnolliset ja taloudelliset resurssit mieluiten omista perusbudjeteistaan Codex Alimentariusta tukevien FAO:n ja WHO:n yhteisten asiantuntijaelinten toimintaan; TOISTAA tässä yhteydessä, että EU on sitoutunut jakamaan tietämystään ja asiantuntemustaan tällä alalla muun muassa tehostamalla yhteistyötä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) ja FAO:n ja WHO:n yhteisten asiantuntijaelinten välillä;

EU:N CODEX ALIMENTARIUSTA KOSKEVAN TEHOKKAAN YHTEISTYÖN JATKAMINEN

26. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että EU liittymistä Codex Alimentarius -komissioon vuonna 2003 seuranneiden kahden viime vuosikymmenen aikana jäsenvaltiot ja Euroopan komissio ovat luoneet Codex Alimentariukseen liittyvissä asioissa vahvan ja menestyksekkään yhteistyön, jonka tarkoituksena on antaa Codex Alimentariusta koskevaan työhön asianmukaisesti koordinoitu EU:n panos;
27. KANNUSTAA jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota tutkimaan tarvittaessa mahdollisuuksia tehostaa EU:n työskentelyä Codex Alimentariuksen eri osa-alueilla, muun muassa ehdottamalla ensisijaisia aiheita, joissa EU voisi toimia liikkeellepanevana voimana, ja arvioimalla vaihtoehtoja ja välineitä, joiden avulla EU voi määritellä kantansa Codex Alimentarius -standardien hyväksymiseen, ottaen huomioon, että muilla Codex Alimentariuksen jäsenillä voi olla käytössään toisenlaisia oikeutettuja sääntelymalleja, jotka soveltuvat niiden kansalliseen tai alueelliseen tilanteeseen;

28. KOROSTAA, että on tärkeää varmistaa, että jäsenvaltiot ja Euroopan komissio edistävät asianmukaisesti FAO:n ja WHO:n asiantuntijakomiteoiden työtä, ja että tätä varten on tarjottava riittävästi asiantuntemusta ja resursseja;
29. KANNUSTAA vahvistamaan yhteistyötä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) ja Codex Alimentarius -komission työtä tukevien, FAO:n ja WHO:n yhteisten asiantuntijakomiteoiden sihteeristöjen välillä;
30. KOROSTAA, että on tärkeää varmistaa EU:n ja Codex Alimentariuksen Euroopan koordinoitukomitean (CCEURO) muiden jäsenten välinen jatkuva tiivis yhteistyö; PITÄÄ tässä yhteydessä MYÖNTEISENÄ, että Saksa on ehdokkaana seuraavaksi CCEURO-koordinaattoriksi;
31. PAINOTTAA, että EU:n on tärkeää pitää jatkossakin johdonmukaisesti yhteyttä kaikkiin Codex Alimentarius -komission jäseniin keskinäisen luottamuksen lisäämiseksi ja tiiviin yhteistyön edistämiseksi; KANNUSTAA tätä varten jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota jatkamaan ja tarvittaessa tehostamaan yhteystoimintaansa.